

Národní divadlo moravskoslezské

Národní divadlo moravskoslezské

Ptáčci v **Národním divadle moravskoslezském** v **Ostravě**: Mimořádně silná inscenace o hledání lidské identity

02.02.2025 ostravan.cz ~ Evelína Vaněk Síčová ~ Rubrika: Divadlo ~ Infotype: Nepojmenováno ~ Datum importu: 02.02.2025 15:50 ~ RU / den: 2 752 ~ Vydavatel: Aleš Honus ~ Země: Česko ~ AVE: 1 500,00 Kč ~ GRP: 0,03

Repertoár **NDM** nabízí širokou paletu inscenací. Můžete zde najít komedie, antické drama, francouzské, ruské i anglické klasiky či komorní moderní dramata, která vás nutí se zamyslet. Kam však zařadit Ptáčky, aby se divák správně rozhodnul, zda strávit v útrokách Divadla Antonína Dvořáka tři hodiny a plně je vychutnat? Ptáčci v sobě nesou téměř vše, od romantického nádechu v úvodu přes klasickou rodinnou zápletku až po antickou tragédii. Téma, které všechny tyto obrazy propojuje jako červená nit, je hledání vlastní identity.

Bylo by bláhové o Ptáčcích napsat, že jde o příběh lásky, i když ta je zde zobrazena v mnoha různých variacích. Láska dvou lidí, láska k rodině, k tradici, k historii a ke svému národu. Co se však stane, pokud je člověk od všeho výše zmíněného odtržen, ať už násilně, nebo za účelem ochrany, a musí se znovu nalézt? Na všechny a nejen tyto otázky divadelní hra Wajdiho Mouwada odpovídá, avšak nenásilně, bez vnucování názoru, který si sám divák v průběhu představení tvoří za pochodu sám nebo se nechá unášet vědomím, že se ho to, co vidí, netýká. Ale je tomu tak skutečně? Ptáčci (Tous de oiseaux) měli svou světovou premiéru v roce 2017 v La Colline – théâtre national. O pár let později se hra dostává do podvědomí mnoha divadel a ve velké míře je inscenována hlavně v Německu. Zajímavostí je, že postavy v originálním pojetí spolu mluví v několika jazycích – německy, anglicky, hebrejsky a arabsky, podle toho, kde se nacházejí a s kým zrovna mluví. Michal Zahálka přeložil vše do češtiny a obešel tyto mutace jednoduše tím, že postavy se navzájem upozorní, pokud si nerozumí. Ačkoli může jazyková rozmanitost inscenaci podpořit úskalí lidského nedorozumění, samotný děj je naprosto dostačující. Divák se tak může soustředit plně na uvěřitelné dialogy a působivé monology.

Aminata Keita je pro ostravského diváka dosud nepoznanou tvůrčí osobností. Podle výčtu inscenací, které má za sebou, je znát, že patří mezi velmi inovativní režisérky a režiséry, a tak se dalo očekávat, že Ptáčci nebudou plytkou inscenací, která bude primitivně prvoplánová.

Vít Roleček a Petra Kocmanová. (Foto: Martin Kusyn)

Ptáčci stojí především na vynikajícím překladu Michala Zahálky a poklidném režijním tempu Aminaty Keity. Viditelné je to především na práci s herci. Nikam se nespěchá. Vše, co se děje na jevišti, onen přerod mezi bojem o lásku a hledáním identity, je potřeba prožít a dát tomu čas, jak na jevišti, tak v myslích diváka. To, co se na začátku tváří jako jednouchá rovnice, se na konci blíží k podstatě metafyzického bytí.

Tříhodinová mnohvrstevnatá sonda do mikrosvětů židovské rodiny, která má nadnárodní přesah, ukazuje realitu bez patosu, příkras a zbytečných sentimentalit. Na počátku se biogenetik Eitan setkává s Wahidou v knihovně Kolumbijské univerzity v New Yorku, daleko od mocenských bojů jejich předků, a nic nenaznačuje tomu, že by jejich kvetoucím citu mělo něco bránit. Po dvouleté znalosti se Eitan odhodlá předstoupit před svou rodinu a oznámit, že miluje Wahidu, původem Arabku. Předvídatelná rodinná scéna plná předurčení, historického zatížení a rozporuplné rodičovské lásky se dostane do bodu, kdy malý kamínek pochybnosti spustí lavinu a malý velký třesk nasměruje rodinu zcela novým výzvám.

Zdrobnělý název inscenace rezonuje s dominantním tématem sporu mezi Izraelem, Palestinou a Libanonem. Pokud se chystáte na představení Ptáčci, doporučuji si přečíst velmi dobře program inscenace a případně se připravit na citlivé téma. Samotný program obsahuje plno cenných informací k předobrazu události, tedy masakru ze září 1982, jenž odstartuje rodinné tajemství. Inscenace má jistou formu diskurzu, který však neodvádí diváka od příběhu, spíše ho nenásilně navádí k hlubšímu pohledu na situaci.

Sára Erlebachová a Vít Roleček. (Foto: Martin Kusyn)

Do role mladých milenců Eitana a Wahidy obsadila režisérka Vítka Rolečka a Sáru Erlebachovou. Uvěřitelná energie páru se dále rozvíjí v jednotlivých rolích. Sára Erlebachová coby Wahida stojí v pozadí Eitanova konfliktu s otcem, avšak její odvaha otevře cosi dalšího, co ji donutí přemýšlet nad vlastní identitou. Vít Roleček dostává poněkolkáté možnost ujmout se hlavní role a ačkoli zde má méně prostoru než jinde, jeho podání Eitana je velmi sympatické. Roztěkáný vědec se setkává s citem, na který nemá vědecké tabulky, a když zjistí, že je před ním ještě něco většího, dozrává v dospělého jedince, který si uvědomuje rodinnou odpovědnost.

Eden, Lea a Nora – to jsou ženské role, které volají po silných hereckých typech. Anita Krausová, Hana Doulová a Petra Kocmanová tomuto požadavku přesně odpovídají. Anita Krausová je v roli mladé vojačky Eden, hledající sama sebe, velmi jemná a klidná, což působí velmi kontrastně. Petra Kocmanová je všestranně talentovaná herečka a role Nory, matky Eitana, je v jejím podání kouzelná. Ačkoli se snaží svou postavu stavět do nesympatické role, její snaha díky humorným reakcím přichází vniveč. Podobně je vystavěná role Ley, tedy babičky Eitana, která žije ve své zahořklosti v Izraeli. Vynikající Hana Doulová vnáší na jeviště surově autentický styl herectví kombinující sarkasmus s krutou pravdou v nejčistší podobě.

Hana Doulová. (Foto: Martin Kusyn)

Wajdi Mouawad vytvořil příběh na pozadí reálných kulís, svou vlastní zkušenost zde přetavil v čiré zlato. Graduující generační rodinná zpověď má jednu velmi podstatnou složku, a to jsou barvitě postavy, které prožívají vnitřní konflikt. Nejsou to pouze ženské postavy, které drží laťku hodně vysoko. I příslušníci opačného pohlaví v inscenaci dokazují, jak hluboké rány mohou prožívat muži. Tomáš Jirman, Etgar, dědeček Eitana, přežívá Osvětlení a ten, jenž stojí na počátku celé tajemství opředené historie rodiny Zimmermanů, ten, který by mohl vyprávět své příběhy plné smutku, je z celé rodiny nejoptimističtější a jako jediný stojí na straně Eitana.

Oproti němu je zde David, jeho syn, jež ztělesňuje David Viktora. Oba herce spojuje klid, ve kterém své role hrají. Viktora představuje velmi sympatický herecký výkon, který propojuje odhodlání Davida chránit židovskou tradici a klidné přijetí sebe sama. Malou, ale milou roličku si zde zahrál Jan Fišar coby rozverný rabín.

Výčet herců zakončím Robertem Fintou, který velmi příjemně překvapil. Ztvárnil zde malé role – zdravotníka, kavárníka a na závěr představení přichází také coby tajemná postava Wazzána, kterého zahrál s příjemnou autenticitou. Podpořen kostýmem a tetováním i podmanivým zpěvem Sáry Erlebachové se tak stal velmi výraznou postavou v závěru představení.

Z inscenace Ptáčci. (Foto: Martin Kusyn)

Dominantním prvkem inscenace je pohyblivá scéna, do které její autor Martin Chocholoušek zakomponoval nemocniční pokoj, kavárnu, výslechovou místnost, jídelnu a dům babičky Ley. Vše pomocí náznaků, bez nutnosti velkých rekvizit. Polovičatá maketa stěn působivě hraje na

podvědomé stránky a barevná škála (bílé, černé a šedé) naznačuje, jaké odstíny mívají často názory.

Podobný efekt mají kostýmy. Velmi neutrální civilní šaty se jen liší podle vnější masky všech postav. Důrazné je to ve chvíli, kdy stojí proti sobě Nora a Lea. Vnitřně rozervaná psycholožka Nora oděná elegantně v kontrastu s prostořekou, ale upřímnou Leou, oblečenou v džínách a košili, rezignující na ženskost a mateřskou lásku. Kostýmní návrhářka Simona Rybáková, která spolupracovala s režisérkou Keitou již na působivé a extravagantní inscenaci Lhář v brněnském Mahenově divadle (stejně tak i Martin Chocholoušek), se tentokrát držela barevně při zemi a díky zemitým barvám dostává inscenace mnohem vážnějšího výrazu.

Ptáčci jsou velmi výrazným divadelním počinem, který skýtá působivý zážitek především pro milovníky kvalitního hlubokého vhledu do mezilidských vztahů, které nejsou černobílé a rozhodně ne ploché. Výrazné herecké výkony, působivá scéna, jednotná cílevědomá režie, to vše podpořeno velmi kvalitním hudebním podbarvením Martina Hůly, to je jen střípek z toho, co vás při návštěvě divadla čeká.

*

Ptáčci. Autor textu: Wajdi Mouawad. Režie: Aminata Keita. Dramaturgie: Norbert Závodský. Překlad: Michal Zahálka. Scéna: Martin Chocholoušek. Kostýmy: Simona Rybáková. Hudba: Martin Hůla. Recenze je psaná z premiéry uvedené v sobotu 1. února 2025 v **Národním divadle moravskoslezském**, Divadle Antonína Dvořáka v **Ostravě**.

<https://www.ostravan.cz/89338/ptacci-v-narodnim-divadle-moravskoslezskem-v-ostrove-mimoradne-silna-inscenace-o-hledani-lidske-identity/>

Ptáčci v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě: Mimořádně silná inscenace o hledání lidské identity

2.2.2025 15:39 Evelína Vaněk Šišová Divadlo Recenze

Česká premiéra inscenace hry Ptáčci Wajdiho Mouawada se odehrála v Divadle Antonína Dvořáka v Ostravě. O vynikající překlad hry se postaral Michal Zahálka, jenž poutavě poodhalil své tvůrčí postupy v dramaturgickém úvodu před samotnou sobotní premiérou. Režie Ptáčků se ujala Aminata Keita, pro kterou je tato inscenace zároveň první spoluprací s Národním divadlem moravskoslezským (NDM).

Vít Roleček a Sára Erlebachová v inscenaci Ptáčci. Foto: Martin Kusný

Repertoár činoherního souboru NDM nabízí širokou paletu inscenací. Můžete zde najít komedie, antické drama, francouzské, ruské i anglické klasiky či komorní moderní dramata, která vás nutí se zamyslet. Kam však zařadit Ptáčky, aby se divák správně rozhodnul, zda strávit v útrokách Divadla Antonína Dvořáka tři hodiny a plně je vychutnat? Ptáčci v sobě nesou téměř vše, od romantického nádechu v úvodu přes klasickou rodinnou zápletku až po antickou tragédii. Téma, které všechny tyto obrazy propojuje jako červená nit, je hledání vlastní identity.

Bylo by bláhové o Ptáčcích napsat, že jde o příběh lásky, i když ta je zde zobrazena v mnoha různých variacích. Láska dvou lidí, láska k rodině, k tradici, k historii a ke svému národu. Co se však stane, pokud je člověk od všeho výše zmíněného odtržen, ať už násilně, nebo za účelem ochrany, a musí se znovu nalézt? Na všechny a nejen tyto otázky divadelní hra *Wajdiho Mouawada* odpovídá, avšak nenásilně, bez vmucování názoru, který si sám divák v průběhu představení tvoří za pochodu sám nebo se nechá unášet vědomím, že se ho to, co vidí, netýká. Ale je tomu tak skutečně?

Ptáčci (Tous de oiseaux) měli svou světovou premiéru v roce 2017 v La Colline – théâtre national. O pár let později se hra dostává do podvědomí mnoha divadel a ve velké míře je inscenována hlavně v Německu. Zajímavostí je, že postavy v originálním pojetí spolu mluví v několika jazycích – německy, anglicky, hebrejsky a arabsky, podle toho, kde se nacházejí a s kým zrovna mluví. Michal Zahálka přeložil vše do češtiny a obešel tyto mutace jednoduše tím, že postavy se navzájem upozorní, pokud

NEJNOVĚJŠÍ ČLÁNKY

- Ptáčci v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě: Mimořádně silná inscenace o hledání lidské identity 2.2.2025
- Koncert, na jaký se nezapomíná. Pantera v Ostravě potvrdila smysluplnost svého comebacku 2.2.2025
- Pondělním hostem žřehého vysílání Rádía Ostravan bude pořadatel soutěže kapel Liheň Marek Slonina 2.2.2025
- Hudební výlety roku 2025 odstartují ve Frýdku-Místku. Pořadatelé představují i nové webové stránky 1.2.2025
- Těšínské divadlo uvedlo Máchův Máj jako pastvu pro oči plnou symbolů, temnoty i expresivního herectví 1.2.2025
- Inscenace Kerouac ve Studiu G dokazuje, že Pavel Gejguš má dobrý cit pro komorní životopisné čty 31.1.2025
- Futurum a Roman Dragoun v Pamírk: Jízdenka do minulosti, která dává smysl i dnes 30.1.2025
- Herec Vít Roleček před premiérou Ptáčků v NDM: Mně se zatím v životě vyplátl před ničím neutkat 30.1.2025
- Denis Kuboň z Těšínského divadla před premiérou Máje: Divák nezůstane v klidu, hledání Máchy mě baví 29.1.2025
- Třetí ročník Hudebních Žní v Pokladu nabídne Letní kapelu, Milana Caise, Clarinet Factory a další lahůdky 28.1.2025

POSLOUCHEJTE RÁDIO OSTRAVAN

12:00 – 16:00

ART

JANÁČKOVA FILHARMONIE.
DIRIGENT L...

Antonín Dvořák Slovanské tance...

Více na: radioostravan.cz

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ

HUDBA

Úterý Čtvrtek Pátek Sobota Úterý

Pyrecut
BARRÁK Music Club
04.02.2025 20:00

DIVADLO

Dnes Úterý Středa Čtvrtek Pátek

Sylvester Levay, Michael Kunze - Rebecca
Divadlo Jiřího Myrona
02.02.2025 16:00

OSTATNÍ

Středa Úterý Středa Úterý Středa

Barbora Ilíč. Politika identity | Přednáška
PLATO, městská galerie současného umění
05.02.2025 18:00

Kalendář akcí poskytuje: **OSTRAVAINFO!!!**

Vstupenky na vybrané akce k zakoupení na pobočkách OIS.

si nerozumí. Ačkoli může jazyková rozmanitost inscenací podpořit úskalí lidského nedorozumění, samotný děj je naprosto dostačující. Divák se tak může soustředit plně na uvěřitelné dialogy a působivé monology.

Aminata Keita je pro ostravského diváka dosud nepoznanou tvůrčí osobností. Podle výčtu inscenací, které má za sebou, je znát, že patří mezi velmi inovativní režisérky a režiséry, a tak se dalo očekávat, že Ptáčci nebudou plytkou inscenací, která bude primitivně prvoplánová.

Vít Roleček a Petra Kocmanová. (Foto: Martin Kusyn)

Ptáčci stojí především na vynikajícím překladu *Michala Zahálky* a poklidném režijním tempu *Aminaty Keity*. Viditelné je to především na práci s herci. Nikam se nespěchá. Vše, co se děje na jevišti, onen přerod mezi bojem o lásku a hledáním identity, je potřeba prožít a dát tomu čas, jak na jevišti, tak v myslích diváka. To, co se na začátku tváří jako jednoduchá rovnice, se na konci blíží k podstatě metafyzického bytí.

Tříhodinová mnohovrstevnatá sonda do mikrosvěta židovské rodiny, která má nadnárodní přesah, ukazuje realitu bez patosu, příkras a zbytečných sentimentalit. Na počátku se biogenetik Eitan setkává s Wahidou v knihovně Kolumbijské univerzity v New Yorku, daleko od mocenských bojů jejich předků, a nic nenaznačuje tomu, že by jejich kvetoucímu citu mělo něco bránit. Po dvouleté znalosti se Eitan odhodlá předstoupit před svou rodinu a oznámit, že miluje Wahidu, původem Arabku. Předvídatelná rodinná scéna plná předurčení, historického zatížení a rozporuplné rodičovské lásky se dostane do bodu, kdy malý kamínek pochybnosti spustí lavinu a malý velký třesk nasměruje rodinu zcela novým výzvám.

Zdrobnělý název inscenace rezonuje s dominantním tématem sporu mezi Izraelem, Palestinou a Libanem. Pokud se chystáte na představení Ptáčci, doporučuji si přečíst velmi dobře program inscenace a případně se připravit na citlivé téma. Samotný program obsahuje plno cenných informací k předobrazu události, tedy masakru ze září 1982, jenž odstartuje rodinné tajemství. Inscenace má jistou formu diskurzu, který však neodvádí diváka od příběhu, spíše ho nenásilně navádí k hlubšímu pohledu na situaci.

Sára Erlebachová a Vít Roleček. (Foto: Martin Kusyn)

Do role mladých milenců Eitana a Wahidy obsadila režisérka *Víta Rolečka* a *Sáru Erlebachovou*. Uvěřitelná energie páru se dále rozvíjí v jednotlivých rolích. *Sára Erlebachová* coby Wahida stojí v pozadí Eitanova konfliktu s

otcem, avšak její odvaha otevře cosi dalšího, co ji donutí přemýšlet nad vlastní identitou. *Vít Roleček* dostává poněkoličkáte možnost ujmout se hlavní role a ačkoli zde má méně prostoru než jinde, jeho podání Eitana je velmi sympatické. Roztěkaný vědec se setkává s citem, na který nemá vědecké tabulky, a když zjistí, že je před ním ještě něco většího, dozrává v dospělého jedince, který si uvědomuje rodinnou odpovědnost.

Eden, Lea a Nora – to jsou ženské role, které volají po silných hereckých typech. *Anita Krausová*, *Hana Doulová* a *Petra Kocmanová* tomuto požadavku přesně odpovídají. *Anita Krausová* je v roli mladé vojačky Eden, hledající sama sebe, velmi jemná a klidná, což působí velmi kontrastně. *Petra Kocmanová* je všestranně talentovaná herečka a role Nory, matky Eitana, je v jejím podání kouzelná. Ačkoli se snaží svou postavu stavět do nesympatické role, její snaha díky humorným reakcím přichází vniveč. Podobně je vystavěná role Ley, tedy babičky Eitana, která žije ve své zahořklosti v Izraeli. Vynikající *Hana Doulová* vnáší na jeviště surově autentický styl herectví kombinující sarkasmus s krutou pravdou v nejčistší podobě.

Hana Doulová. (Foto: Martin Kusyn)

Wajdi Mouawad vytvořil příběh na pozadí reálných kulís, svou vlastní zkušenost zde přetavil v čiré zlato. Graduující generační rodinná zpověď má jednu velmi podstatnou složku, a to jsou barvitě postavy, které prožívají vnitřní konflikt. Nejsou to pouze ženské postavy, které drží latku hodně vysoko. I příslušníci opačného pohlaví v inscenaci dokazují, jak hluboké rány mohou prožívat muži. *Tomáš Jirman*, Etgar, dědeček Eitana, přeživší Osvětlení a ten, jenž stojí na počátku celé tajemství opředěné historie rodiny Zimmermanů, ten, který by mohl vyprávět své příběhy plné smutku, je z celé rodiny nejoptimističtější a jako jediný stojí na straně Eitana.

Oproti němu je zde David, jeho syn, jež ztělesňuje *David Viktora*. Oba herce spojuje klíč, ve kterém své role hrají. *Viktora* představuje velmi sympatický herecký výkon, který propojuje odhodlání Davida chránit židovskou tradici a klidně přijetí sebe sama. Malou, ale milou roličku si zde zahrál *Jan Fišar* coby rozverný rabín.

Výčet herců zakončí *Robertem Fintou*, který velmi příjemně překvapil. Ztvárnil zde malé role – zdravotníka, kavárníka a na závěr představení přichází také coby tajemná postava Wazzána, kterého zahrál s příjemnou autenticitou. Podpořen kostýmem a tetováním i podmanivým zpěvem Sáry Erlebachové se tak stal velmi výraznou postavou v závěru představení.

dostává inscenace mnohem vážnějšího výrazu.

Ptáčci jsou velmi výrazným divadelním počinem, který skýtá působivý zážitek především pro milovníky kvalitního hlubokého vhledu do mezilidských vztahů, které nejsou černobílé a rozhodně ne ploché. Výrazné herecké výkony, působivá scéna, jednotná cílevědomá režie, to vše podpořeno velmi kvalitním hudební podbarvením *Martina Hůly*, to je jen střípek z toho, co vás při návštěvě divadla čeká.

*

Ptáčci. Autor textu: Wajdí Mouawad. Režie: Aminata Keita. Dramaturgie: Norbert Závodský. Překlad: Michal Zahálka. Scéna: Martin Chocholoušek. Kostýmy: Simona Rybáková. Hudba: Martin Hůla. Recenze je psaná z premiéry uvedené v sobotu 1. února 2025 v Národním divadle moravskoslezském, Divadle Antonína Dvořáka v Ostravě.

Evelína Vaněk Sičová | Další články

Přečtěte si více z rubriky "Divadlo", nebo přejděte na úvodní stranu.

Webarchivováno
Národní knihovnou
ČR

Vychází za finanční podpory:

OSTRAVA!!!

O projektu Ostravan.cz | Kontakty

© Spolek pro kulturní deník Ostravan.cz 2013-2025.

Názory, které zazní v textech publikovaných na těchto stránkách, představují vždy subjektivní postoj autorů příspěvků, nikoliv názor vydavatele.

